

Kom binnen! kijk rond in de Domkerk

Voor velen zal de Dom in Utrecht geen onbekend gebouw zijn. Als naar een opsomming van bekende Nederlandse historische gebouwen wordt gevraagd zal de Dom ongetwijfeld in het rijtje voorkomen. Een uniek gebouw met een unieke historie, maar ook zeker uniek is de wijze waarop het gebouw in stand wordt gehouden. De moeite waard om eens binnen te stappen in dit gebouw in het hartje van Utrecht!

De Utrechtse Domkerk (ofwel Sint Maartenskathedraal) is gebouwd als gotische kathedraal van het bisdom Utrecht. Met de bouw werd gestart in 1254. Tijdens de storm van 1674 stortte het middenschip in. Sindsdien resteren van het gebouw nog de toren, het koor en het transept van de kerk die overigens imposant genoeg zijn om een beeld te krijgen van hoe het voor de verwoestende storm geweest moet zijn. Opvallend is dat het Domplein op de plaats waar het middenschip stond pas is ontstaan in de 19e eeuw. Pas na 200 jaar zijn de ruïnes van het ingestorte deel van de kerk opgeruimd!

In de Domkerk is een aantal waardevolle onderdelen te vinden. Daarbij noem ik het praalgraf van Van Gendt uit 1676 in het koor, de cenotaaf (grafteken) van bisschop George van Egmond uit 1559 in de kooromgang en het monumentale Bätzorgel uit 1831 dat in het oog springt als je vanuit het koor in de kerk kijkt. Aan weerszijden van het transept bevinden zich gigantische gebrandschilderde ramen. De zuidzijde toont de vier evangelisten en de noordzijde toont figuren uit het Oude Testament waaronder Mozes, Aäron en Elia.

Als ik de kerk binnenloop kom ik direct een betaalzuil tegen, waar met pin een gift gegeven kan worden, en twee offerblokken voor contant geld. Bijzonder is dat er in tegenstelling tot andere grote kerkgebouwen in Nederland geen toegangsprijs wordt gevraagd. De toegang tot het gebouw is dus gratis, maar een gift voor de instandhouding wordt zeer op prijs gesteld. Op de afgesproken tijd komt de heer Holsappel mij tegemoet, waarna we in het Domcafé een gesprek hebben over het gebouw en de wijkgemeente.

Bert Holsappel is ouderling-kerkrentmeester en penningmeester van het college van kerkrentmeesters van de Protestantse Gemeente te Utrecht. Hij legt uit dat de kerk tussen 2017 en 2022 is gerestaureerd voor een bedrag van €3,2 miljoen. Voor de komende jaren tot 2030 is nog eens €6 miljoen nodig, zo heeft een inspectie aangetoond. De afgesloten restauratie kon deels dankzij SIM subsidie tot stand komen. Verder is er zo'n €80.000,- opgehaald via crowdfunding. Daarnaast is er bijgedragen door de Provincie Utrecht en de gemeente Utrecht.

De kerkelijke gemeente die de kerk gebruikt is de wijkgemeente Citypastoraat en is onderdeel van de Protestantse Gemeente te Utrecht. Deze wijkgemeente heeft 200 actieve leden. Op zondag zijn er erediensten met een hoog-liturgisch karakter. Twee maal per week is er een vesper en eenmaal per maand is er op zaterdag de 'night of light'. De kerk is dan volledig met kaarslicht verlicht. Dit trekt veel belangstellenden.

De kerk heeft een predikant in dienst, een organist, een cantor en een beheerder. Voor het overige maakt de Dom gebruik van 300 vrijwilligers, waarvan er 100 uit de wijkgemeente komen.

Het kerkgebouw is nog volledig eigendom van de kerkelijke gemeente. Bewust is gekozen om het beheer in eigen hand te houden al blijft dat wel een worsteling. De kerk heeft een Vriendenstichting die ook inkomsten genereert voor de exploitatie van het gebouw. Er is een Stichting Zaterdagmiddagmuziek die muzikale evenementen organiseert. Gedurende het jaar zijn er verschillende verhuuractiviteiten die geld opleveren. Het Domcafé en de Domshop leveren ook hun positieve bijdrage. Het gebouw maakt samen met een aantal andere grote kerken deel uit van het 'Grootste Museum van Nederland'.

Bezoekers stimuleren een bijdrage te doen is een uitdaging.

De kerk is een grote publiekstrekker. Het is een uitdaging om de stroom bezoekers ook te stimuleren om een bijdrage te doen. Daarom staan er in het gebouw twee donatiezuilen: bij de ingang en in het koor waar een kaarsje kan worden gebrand. De ervaring leert dat de donatie op deze wijze steeds terrein wint. Bij de ingang wordt zo'n €136.000,- (2022) aan donaties binnengehaald. Een stijging van 11% ten opzichte van 6 jaar geleden. Dit betreft momenteel zo'n 40% van de totale bijdragen. Voor de kaarsen bedraagt de opbrengst momenteel ruim €37.000,-. Op beide zuilen kan een keuze gemaakt worden voor de hoogte van de bijdrage. Men overweegt nog een zuil aan te schaffen om bij de uitgang te plaatsen.

"Deze arme weduwe heeft meer in de offerkist gedaan dan alle anderen die er geld in hebben gegooid."

Marcus 12:43b

